

ת"פ 45794/03/18 - מדינת ישראל נגד מאור ביטון

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 45794-03-18 מדינת ישראל נ' ביטון(עציר)
תיק חיצוני: 331246/2017

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא
מאשימה מדינת ישראל
נגד נאשמים מאור ביטון
החלטה
רקע:

1. בפניי בקשת הנאשם לביטול כתב האישום בעניינו (או לכל הפחות מחיקת עבירת הפשע מכתב האישום), מחמת שתי טענות מקדמיות אשר הועלו לראשונה בדיון שהתקיים בפניי בתאריך 1.12.21.
הטענה הראשונה עניינה כי לא הומצא לנאשם מכתב יידוע, כאמור בסעיף 60א(א) לחסד"פ.
הטענה השניה עניינה טענת הגנה מן הצדק ואכיפה בררנית בשל חומר הראיות המלמדת שהשוטר נקט באיומים כלפי הנאשם, אך התיק לא הועבר למח"ש.
לבקשת ב"כ ההגנה נקבע, כי הטענות יועלו בצורה מסודרת בכתב עד תאריך 8.12.21. בהמשך, נתבקשה ארכה מטעם ההגנה ובית המשפט נענה לבקשה.

נימוקי הבקשה:

טענת פגם בגין אי משלוח מכתב יידוע

2. נטען, כי בתיק החקירה קיים מסמך שכותרתו "מכתב יידוע לחשוד" הנושא תאריך 11.9.17. לבקשת ב"כ הנאשם בדיון האחרון נמסר לה מנציגת התביעה מספר "ברקוד" המהווה אינדיקציה למשלוח מכתב היידוע בדואר רשום, אך בבדיקת המספר באתר הדואר לא ניתן לקבל פרטים על דבר הדואר ולכן לא ניתן לדעת האם המכתב נשלח.
3. נטען, כי לא די בקיומו של ה"ברקוד" להראות כי נשלח המכתב ולעמוד בנטל המוטל על המאשימה להראות כי נשלח מכתב יידוע.
4. נטען, כי על מנת לקיים שימוע כהלכתו היה על המאשימה לשלוח את מכתב היידוע לאחר סיום עיקר פעולות החקירה בתיק. אך המכתב נשלח, לשיטת המדינה, בטרם נחקר מנהל בית העלמין בו התרחש האירוע הנטען וזאת

בתאריך 27.2.18, כאשר כתב האישום הוגש חמישה ימים בלבד לאחר מכן.

5. ב"כ הנאשם הפנתה למספר מקרים בהם ערכאות דיוניות נענו לבקשות לביטול כתב אישום בעילה זו, מקום בו התרשם מחריפות הפגם שנפל, וכי לא עומדת מאחורי התנהלות המאשימה נכונות אמיתית וכנה לשמוע את טענות הנאשם בלב פתוח ובנפש חפצה וכן למשקל שניתן לגילו הצעיר של הנאשם, אשר הועמד לדין סמוך לאחר בגרותו.

טענת אכיפה בברנית

6. נטען, כי על פי מזכר של השוטר בייטמן בתיק החקירה, נעשה על ידו שימוש בכח כלפי הנאשם. למרות זאת, התיק לא הועבר למח"ש. ב"כ הנאשם הפנתה להחלטה של ערכאה דיונית בה התקבלה טענה מקדמית מסוג זה ובית המשפט הורה על ביטול כתב האישום. בין היתר נטען, כי מאחר שמדובר בשיהוי של ארבע שנים, בירור מאוחר של תלונת האזרח אינו ישים ואין הנאשם צריך לשאת במחדל הרשות ואין להורות על "בטלות יחסית" אלא יש להורות כבר בשלב זה על ביטול כתב האישום.

צורף מסמך י' בתיק החקירה - מזכר השוטר בייטמן מתאריך 17.6.17, מושחר כמעט כולו (ולא צוין כלל האם ההשחרה היא במקור אם לאו) למעט המשפט "ובכח דחפתי אותו לכיוון הספסלים והושבתי אותו והזהרתי כי אם יקום אני אקבול אותו לספסל" [כך במקור]. כן צורפו העתקים מפקודת מטא"ר 06.03.03 בעניין **תלונות נגד אנשי משטרה** ומהנחיית פרקליט המדינה 2.18 **מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חשוד בביצוע עבירה כלפי שוטר מתלונן על שימוש בכוח מצד שוטר**.

תגובת המדינה:

7. המדינה הגישה תגובתה לבקשות בתאריך 29.12.21 והיא עותרת לדחות על הסף את שתי הטענות המקדמיות.

טענת הפגם בעניין אי משלוח מכתב יידוע

8. נטען, כי על פי סעיף 151 לחסד"פ מדובר בטענה מקדמית שהיה על הנאשם להעלות בהזדמנות הראשונה וכעת לא ניתנה רשות בית המשפט להעלותה. נטען, כי מדובר בשיהוי ניכר בהעלאת הטענה, בחלוף שלוש וחצי שנים מיום הגשת כתב האישום במהלכם התקיימו דיונים רבים ולא הועלתה כל טענה שכזו, גם לא ברמז.

9. נטען, לגוף העניין, כי מכתב יידוע נשלח לנאשם לכתובתו הרשומה, כעולה מטופס אישור על משלוח דברי דואר הנושא חותמת של דואר ישראל, הכולל רשימת פרטי דואר שנשלחו באותו היום כאשר מכתב היידוע נושא מספר ברקוד המצוין בבקשה. צורף העתק המשלוח. נטען, כי בעצם הוכחת שליחת מכתב היידוע בדואר רשום לכתובת הרשומה המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה ואין כל חובה להוכיח כי דבר הדואר התקבל בפועל, כפי שנכתב במפורש בסעיף 60א(ג) לחסד"פ.

10. אכן, כיום, בחלוף למעלה מארבע שנים, אין עוד מידע באתר הדואר בעניין דבר דואר כה ישן, והוא הדין גם ביחס לשאר הפריטים המופיעים בטופס שצורף לתגובה. עובדה זו מלמדת על המטרה המהותית העומדת מאחורי החובה להעלות טענה מקדמית בהזדמנות הראשונה.

11. נטען, כי טענת ההגנה לגבי מועד שליחת מכתב היידוע אינה מתיישבת כלל עם לשון החוק הפשוטה בסעיף

60א(א).

טענת אכיפה בררנית

12. נטען, כי הנאשם לא עמד כלל בנטל הראייתי המוטל עליו לביסוס טענתו בדבר "אכיפה בררנית". המאשימה מפנה בהקשר זה לפסקי דין של בית המשפט העליון בעניין שיקול הדעת התביעתי הרחב בהעמדה לדין ועל הצמצום הרצוי בביקורת שיפוטית על שיקול דעת זה. נטען, כי הנאשם לא עמד במקרה זה, גם לא באופן ראשוני, בתנאים שנקבעו בדין להוכחת קיומה של אכיפה בררנית.

13. נטען, כי פקודת מטא"ר אליה הפנתה ההגנה במקרה זה אינה רלוונטית שכן היא עוסקת במקרה שבו "נודע לאיש משטרה על ביצוע עבירה". נטען, כי במזכר אליו הפנתה ההגנה ציין השוטר, כי אכן הפעיל כח על הנאשם בתגובה להתנהלותו "אשר כללה, בתמצית, איומים קשים על השוטר, לקיחה פיזית של חפצים שנאסר עליו לקחת, דבר שאילץ את השוטר להשתמש בכוח על מנת לקחת אותם מידי וכן סירוב חוזר ונשנה להישמע להוראות השוטרים".

14. נטען, כי על פי מזכר השוטר מדובר בהפעלת כוח מינורית וסבירה ביחס להתנהלותו החוזרת ונשנית של הנאשם כלפי השוטרים והדבר רחוק מלהוות "עבירה" בגינה יש לשלוח את התיק למח"ש.

נטען, כי ההגנה צירפה לבקשה מזכר השוטר לאחר שהשחירה כמעט את כולו ובאופן שאינו מאפשר בחינת התנהלות השוטר, שלא בהקשר התיק כולו.

15. נטען, כי הנאשם לא העלה ולו ברמז בחקירתו כל טענה לאלימות מצד השוטרים כלפיו.

16. נטען, כי הנחיה 2.18 אליה הפנתה ההגנה עניינה מקרה שבו אזרח התלונן על שימוש בכח או באלימות מצד שוטר. במקרה זה לא הועלתה כל טענה או תלונה על הנאשם וזאת גם בשונה מפסק הדין של בית משפט השלום ברחובות אליו הפנתה ההגנה.

17. הנאשם בחר שלא לנצל את זכות התשובה שניתנה לו במעמד הדיון ועד למועד זה לא הוגשה לתיק התייחסות לטענות המדינה.

דין והכרעה

18. לאחר בחינת הדברים המסקנה המתבקשת היא, כי דין הבקשה לביטול כתב האישום בגין הטענות המקדמיות להידחות. להלן נימוקי בתמצית:

19. המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה להראות, כי מכתב היידוע נשלח לנאשם בדואר רשום לכתובת סנהדרין 55 באר-שבע, כעולה מאישור על משלוח דברי דואר רשומים אשר צורף לתגובה, ובהתאמה למספר השובר המצוין על גבי העתק מכתב היידוע שבתיק, שצורף לבקשה.

בעניין זה יודגש, כי לא הועלתה, ממילא לא בוססה, כל טענה, כי הכתובת המצוינת אינה הכתובת הרשומה של הנאשם במועד הרלוונטי.

די בכך על מנת לקיים את הוראות סעיף 60א(א) ו- (ג) לחסד"פ ודין הטענה להידחות.

20. טענת ההגנה כיום, כי אין מידע באתר רשות הדואר על פי מספר ה"ברקוד", אין בה כדי להעלות או להוריד לעניין קיום חובת המאשימה כמפורט לעיל.

למעלה מן הצורך, איפוא, אציין, כי בעניין זה אין להגנה להלין אלא על עצמה בגין השיהוי **הנכבד** בבדיקת התשתית העובדתית הנחוצה להעלאת הטענות המקדמיות. כעולה מפרוטוקול הדיון האחרון וכן מהבקשה, ההגנה בחרה לפנות למאשימה **לראשונה** לקבלת מידע בעניין ה"ברקוד" בדצמבר 2021, בחלוף למעלה משלוש וחצי שנים מיום הגשת כתב האישום. במהלך תקופה ארוכה זו התקיימו דיונים רבים בבית המשפט וכן עולה כי התקיים שיח בין הצדדים. אם נגרם במקרה זה נזק ראייתי (וכאמור, הטענה נדחתה לגופה מהבחינה המשפטית) הרי שההגנה גרמה לו במו ידיה בשיהוי הניכר שאפיין את התנהלותה ובאופן שמונע ממנה להעמיד, כיום, תשתית ראייתית לסתירת תקינות התנהלותה של המאשימה על פי המסמכים שצורפו.

21. בנסיבות אלה, אין צורך להכריע בשאלה האם במהלך **שנות** שהות התיק ב"מוקד" נפתח משפטו של הנאשם מהבחינה המשפטית הפורמאלית, כאמור בסעיף 143 לחסד"פ, וזאת לצורך טענת המאשימה לעניין סעיף 151 לחסד"פ.

22. טענת האכיפה הבררנית שהועלתה, על פי טיבה ובאופן בו הועלתה, צריכה להתברר במסגרת שמיעת הראיות שבתיק ודי בעובדה כי ב"כ הנאשם מצאה לנכון לצרף לבקשתה מסמך מתיק החקירה אותו בחרה להשחיר באופן כמעט מלא, ומבלי שניתן להבין את הקשר האמור בו, כדי להוביל למסקנה זו.

23. בית המשפט מוצא לנכון להעיר, כי דעת בית המשפט אינה נוחה כלל מצירוף מסמך סלקטיבי מתיק החקירה, לביסוס לכאורי של טענה עובדתית, תוך השחרתו באופן כמעט מלא ואף מבלי לציין במסגרת הבקשה כי המסמך הושחר ביוזמת ההגנה.

24. לצורך השלב הדיוני בו אנו מצויים, לא מצאתי כי הטענות שהועלו, באופן בו הועלו, מקימות ולו חשד ראשוני כי נפל פגם בהתנהלות המדינה - בין בשאלת העברת התיק למח"ש ובין בהחלטה בדבר העמדה לדין.

25. שני המסמכים אשר צורפו לבקשה מלמדים, כי על פני הדברים המקרה שבפניי איננו מקיים את תנאי הסף שבהם: על פני הדברים, לא מדובר במקרה שבו נודע לשוטר על ביצוע עבירה על ידי שוטר אחר כאמור בפקודת מטא"ר; ההגנה הצהירה במפגיע כי במקרה זה הנאשם לא הגיש תלונה על התנהלות השוטר הנטענת (גם לא במהלך השנים שחלפו מאז הגשת כתב האישום ועד היום, בהיותו מיוצג בהליך) ואף לא העלה טענה בחקירתו על אלימות שננקטה כלפיו, כאמור בהנחיית פרקליט המדינה.

26. במעמד הדיון, ובמענה לשאלת בית המשפט, טענה ב"כ הנאשם במעמד הדיון האחרון כי הנאשם "פחד". טענה שכזו, בכל הכבוד, צריכה להיטען באופן מפורט ומפורש במסגרת המענה, ולהתברר במסגרת שמיעת ההוכחות שבתיק.

27. משכך, דין הטענה בדבר אכיפה בררנית כמשמעה בדין להידחות משלא הונחה התשתית הראשונית להתקיימותה. ההגנה תהיה רשאית להעלות או לחדש טענה כזו או אחרת בעניין התנהלות השוטר כלפי הנאשם, ככל שתמצא לנכון במהלך פרשת ההוכחות ובהתאם לראיות שיוצגו במהלך המשפט.

28. נוכח כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

29. ב"כ הנאשם תגיש מענה מפורט בכתב, לרבות התייחסות פרטנית לכל אחד מעדי התביעה שבכתב האישום וזאת לכל המאוחר בתוך 14 יום.

במועד הקבוע יתקיים דיון לפי סעיף 144 לחסד"פ על יסוד המענה שנמסר והתיק ייקבע לשמיעת ראיות. המאשימה תהיה ערוכה להגשת מסמכים.

30. המזכירות תודיע לב"כ הצדדים ותעקוב.

ניתנה היום, ט' שבט תשפ"ב, 11 ינואר 2022, בהעדר
הצדדים.